

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma Nr. 5-03/9
ietekmes uz vidi novērtējumam smilts-grants un smilts ieguvei atradnē
“Atvari” Ventspils novada Ugāles pagastā, nekustamajā īpašumā “Dzīlie
atvari”

Derīga līdz 2023. gada 21. novembrim.

Programma izdota SIA „Allseason-K”, reģ. Nr. 50203137161, juridiskā adrese: Rīga, Čiekurkalna 4. šķērslīnija 24D, LV-1026 (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo prim daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk - Novērtējuma noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2018. gada 19. oktobra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) veikšanai, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli iesniegti 2018. gada 7. novembrī. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir smilts – grants un smilts ieguve 9,4 ha platībā (turpmāk – Paredzētā darbība) smilts – grants un smilts atradnē „Atvari” (turpmāk – Atradne), nekustamā īpašuma „Dzīlie atvari” (kadastra apzīmējums 9870 001 0098) teritorijā, kas atrodas Ventspils novada Ugāles pagastā (turpmāk – Darbības vieta). IVN Paredzētajai darbībai piemērots ar Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2017. gada 2. marta sākotnējo izvērtējumu Nr. VE17SI0008, saskaņā ar kuru smilts-grants un smilts ieguve paredzēta virs un zem gruntsūdens līmeņa, to nepazeminot ar atsūkņēšanas paņēmienu, derīgo materiālu pēc pieprasījuma plānots apstrādāt (drupināt, šķirot). Atradne arī robežojas ar valsts galveno autoceļu A10 Rīga – Ventspils, derīgā materiāla ieguve paredzēta autoceļa aizsargjoslā 30 m attālumā no autoceļa ass līnijas. Derīgo izrakteņu (smilts-grants, smilts) ieguve paredzēta visu gadu, darba dienās, darba laikā. Gatavās produkcijas izvešana paredzēta pa esošu vietējas nozīmes autoceļu Atradnes D daļā, kas savukārt savienots ar valsts nozīmes autoceļu A10 Rīga – Ventspils.

2. Atbilstoši Biroja rīcībā esošajai informācijai¹ Darbības vietas tuvākajā apkārtnē atrodas arī vairākas citas derīgo izrakteņu ieguves vietas. Uz D no Atradnes, otrpus vietējas nozīmes autoceļam atrodas smilts – grants atradne “*Kīši*”. Uz R no Atradnes, valsts galvenā autoceļa A10 Rīga – Ventspils kreisajā pusē atrodas smilts – grants un smilts atradne “*Kīši - Irškalni*”. Uz D no atradnes “*Kīši - Irškalni*” atrodas smilts – grants un smilts atradne “*Irškalni*”. Derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “*Kīši*” Ventspils novada pašvaldība 2012. gada 20. augustā ir izsniegusi derīgo izrakteņu atļauju Nr.5, ieguve atradnē ir uzsākta, bet šobrīd derīgo izrakteņu ieguve ar Pārvaldes 2015. gada 14. decembra lēmumu Nr.0503-089/2015 ir apturēta. Atradnē “*Kīši - Irškalni*”, kas aizņem 26,35 ha lielu teritoriju, ieguves darbi ir veikti, tās Z daļā ieguve šobrīd netiek turpināta, savukārt ieguvei atradnes “*Kīši - Irškalni*” iecirkņa “*Liepas*” teritorijā Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk - Birojs) 2014. gada 13. oktobrī ar lēmumu Nr.466 piemēroja IVN. Derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “*Irškalni*” Ventspils novada pašvaldība 2013. gada 1. oktobrī ir izsniegusi derīgo izrakteņu atļauju Nr.4/2013, ieguve ir uzsākta 2016. gadā². Ieguve iepriekš veikta arī pašā Atradnes teritorijā, tostarp novadot (paštecēs ceļā) no Atradnes teritorijas ūdeni. Ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības ietekmes summēsies ar ietekmēm no līdzšinējām/plānotām ieguves vietām, kas Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumā ir jāņem vērā. Summāro līdzšinējo/plānoto ieguves teritoriju platība un kopējās ietekmes ir būtiskākais aspekts arī IVN piemērošanas pamatojumā, kas ietverts Pārvaldes 2017. gada 2. marta sākotnējā izvērtējumā Nr.VE17SI0008.
3. Atradne atrodas nekustamā īpašuma “*Dziļie atvari*” (kadastra apzīmējums 9870 001 0098) teritorijā, īpašuma “*Dziļie atvari*” platība ir 12,36 ha un atbilstoši īpašuma zemesgrāmatu nodalījuma ierakstiem (I daļas 1.iedaļas 1.2 ieraksts; II daļas 1.iedaļas 4.2. un 4.3. ieraksts) tas izveidots 2013. gada 27. decembrī, atdalot zemes gabalu 12,36 ha platībā no nekustamā īpašuma “*Atvari*” ar kadastra Nr.98700010056. Īpašuma “*Dziļie atvari*” īpašniece ir Ierosinātāja (SIA “*Allseason-K*”).
4. Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas Natura 2000 (turpmāk – Natura 2000 teritorija). Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā „*Ozols*” reģistrēto informāciju Darbības vietai tuvākais mikroliegums (ML kods 2179, aizsardzības kategorija: putni) atrodas ~2,3 km attālumā. Aptuveni 200 - 250 m attālumā uz Z un D atrodas īpaši aizsargājami biotopi: sausi zālāji kaļķainās augsnēs (6210); mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs (6410); sugām bagātas ganības un ganītas pļavas (6270*). Aptuveni 700 m attālumā A virzienā atrodas Puzes ezers, Atradne neatrodas ezera aizsargjoslā.
5. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana noslēdzās 2018. gada 6. novembrī. Atbilstoši Birojā iesniegtajam 2018. gada 30. oktobra sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolam sanāksmē piedalījās Ierosinātājas Pilnvarotas personas (SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*”, reģ. Nr. 40003374818, Vīlandes iela 3, dz. 6, Rīga, Latvija LV-1010, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtu līgumu Nr. 18/LK/33), Ventspils novada pašvaldības, Ugāles pagasta pārvaldes un sabiedrības pārstāvji. Sanāksmē galvenokārt tika uzdoti jautājumi un izteikti iebildumi par ūdens līmeņa izmaiņām tuvējo viensētu akās blakus esošo atradņu līdzšinējas izstrādes rezultātā. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā tika saņemts viens sabiedrības pārstāvja iesniegums, kurā paustas bažas par turpmāku ūdens līmeņa samazināšanos tuvējo viensētu akās. Birojā saņemtais iesniegums ņemts vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīts Ierosinātājai, kurai tajā ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

¹ Biroja 2017. gada 22. jūnija lēmums nr. 28-s “*Par Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās pārvaldes 2017. gada 2. marta lēmuma Nr. VE17SI0008 apstrīdēšanu*” un lietas materiāli.

² Ietekmes uz vidi novērtējuma nolūkiem aktuālo informāciju par Darbības vietai tuvumā esošām citām atradnēm un derīgo izrakteņu ieguves vietām, to izmantošanu un spēkā esošajiem administratīvajiem aktiem, kas piešķir derīgo izrakteņu ieguves tiesības, iespējams noskaidrot Valsts vides dienestā, Valsts SIA „*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” un Ventspils novada pašvaldībā.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jā sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā jādefinē un jāpamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktā minētās teritorijas, kur veikta, tiek veikta, plānota vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotais transportēšanas maršruts pa vietējās nozīmes autoceļu ar pieslēgumu autoceļam A10 Rīga - Ventspils un reprezentatīvam autoceļam A10 Rīga - Ventspils posmam, kur transportēšanas ietekmes summējas (arī izvešanas maršruta alternatīva, ja tāda tiek paredzēta).
 - 3.2. Ziņojumam jā satur esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļojama esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski jāattēlo gan plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta (attēlojot arī teritorijas, kurās ieguve netiks veikta, piemēram, dažādu aprobežojumu (aizsargjoslu u.c.) dēļ), citi Atradnes iecirkņi un citas atradnes Darbības vietas tuvumā (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktu), plānotie piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļi, tuvumā esošās dzīvojamās mājas, papildus nepieciešamie pagaidu un pastāvīgie objekti (bērtnes, būves, ēkas, infrastruktūra, inženierkomunikācijas, nosusināšanas sistēmas elementi, ja tādi paredzēti, meliorācijas sistēmas u.c.), kā arī cita nozīmīga informācija, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
 - 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējums jāveic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
 - 3.4. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā jāietver to speciālistu saraksts (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tie jāpievieno Ziņojumam.
 - 3.5. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tajā skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši *Elektronisko dokumentu likumam* un jā satur informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
 - 3.6. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī Īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu

aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.

- 3.7. Sagatavojot Ziņojumu, jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties Ziņojuma izstrādes laikā vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā plānoto derīgo izrakteņu ieguvī autoceļa aizsargjoslā, Ziņojuma izstrādāšanas laikā jākonsultējas ar VAS "Latvijas Valsts ceļi", Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē, Dabas aizsardzības pārvaldē un Ventspils novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norādāma arī pamatinformācija par Atradni, derīgo izrakteņu krājumiem, iepriekš veiktu ieguvī, tās apjomiem, platību, pašreizējo situāciju.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), cik iespējams izsver arī transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šim raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošana un papildus nepieciešamo objektu būvniecība, gan arī derīgā materiāla ieguve un teritorijas rekultivācija.
 - 1.4.2. Norādot maksimālās iespējamās ieguves platības, ņem vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas) un vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, attēlo arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī atmežošana vai apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana). Sniedz informāciju par noņemtās augsnes virskārtas, arī celmu u.c. noņemtā apauguma izvietošanu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturojot teritorijas sagatavošanas darbus, īpaša uzmanība pievēršama iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas).
 - 1.4.5. Raksturojot ieguves procesus – sniedz informāciju par darbu secību, plānotajiem derīgo izrakteņu ieguves veidiem un apjomiem, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku.
 - 1.4.6. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģijas (paņēmienus), arī derīgā materiāla apstrādes (drupināšanas, šķirošanas, skalošanas) un citus tehnoloģiskos procesus (arī ūdens novadīšanu ārpus Atradnes, tostarp paštecē ceļā, ja tāda paredzēta), kā arī

salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.

- 1.4.7. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.8. Novērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Jāsniedz konkrēti priekšlikumi plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 5.2. punktam, norādāms, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos attiecīgie blakusprodukti un emisijas rodas, kādu iekārtu darbība tās rada. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi³ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz atkritumiem un notekūdeņiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, nepieciešams vadīties no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem avāriju risku novērtējumam un ņemt tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā „*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, - vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā

³ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 „*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 182).

identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai katastrofu riskiem.

2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, jāņem vērā arī vides pārmaiņas, ko izraisījusi līdzšinējā derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā un tās apkārtnē, īpašu uzmanību vides stāvokļa novērtējumā pievēršot sekojošiem jautājumiem:

2.3.1. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums: gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali; hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tostarp informācija par dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu objektiem, ūdens plūsmas virzieniem tajos, saņemošās ūdensteces (promtekas) raksturojums (tostarp ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana).

2.3.3. Hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas līdzšinējo ieguves darbu rezultātā, tostarp izmaiņas, kas radušās ūdens novadīšanas rezultātā no Atradnes vai blakus esošo atradņu teritorijām.

2.3.4. Darbības vietas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (sniedzams apjomā un detalizācijas pakāpē, kas lietderīga un samērojama ar Paredzētās darbības risinājumiem, tostarp ieguves dziļumu), arī tādu apstākļu kā paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, raksturojums, ja attiecināms.

2.3.5. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas ceļu tuvumā, attālumi līdz tām.

2.3.6. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

2.3.7. Dabas raksturojums Darbības vietā, līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (atmežošana vai apauguma noņemšana), pārmaiņu skartās platības.

2.3.8. Īpaši aizsargājamās sugas (tostarp putni) un biotopi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Sugu un biotopu novērtējums jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam dabas ekspertam, Ziņojumam pievienojot ekspertu atzinumus.

2.3.9. Informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām (ne tikai derīgo izrakteņu ieguve), kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, - vai un kā ietekmes varētu summēties.

2.4. Papildus, raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:

2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.

2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā.

2.4.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot karjera izveidei, derīgo izrakteņu ieguvei, rekultivācijai un citu plānoto darbu realizēšanai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.

- 2.4.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.4.5. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām Natura 2000 teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.4.6. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem.
- 2.4.7. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidam jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts).
- 3.2. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpaša uzmanība jāpievērš savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvī citās atradnēs Darbības vietas apkārtnē (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktu). Šādā novērtējumā jāņem vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekme uz ainavu, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem) ietekmes summējas arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veicams summāro ietekmju novērtējums. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanai un tās summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši - izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 5. apakšnodaļas prasības).
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana, arī ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
 - 3.2.3. Jāsagatavo Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze (ja tādi tomēr tiek paredzēti – arī ņemot vērā iespējamus nosusināšanas un/vai periodiskus ūdens novadīšanas darbus). Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvī citās teritorijās. Novērtējumā tāpat ņem vērā ietekmes, ko rada ūdeņu novadīšana ārpus Atradnes teritorijas (tostarp paštesces ceļā), ja tāda paredzēta. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem, pieņemošajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti.
 - 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti gan derīgo izrakteņu iegūšanas laikā, gan iegūtā materiāla transportēšanas laikā (arī summāri ar citām darbībām) ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr. 18

2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši MK Noteikumos Nr. 182 noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos. Lai novērtētu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, jāizmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogramma un jāievēro Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteiktais, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā (tik tālu, cik tas iespējams) normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (MK Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no karjera sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes (ja tāda paredzēta) un transportēšanas.
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši derīgo izrakteņu iegūšanas laikā un no iegūtā materiāla transportēšanas (arī summāri ar citām darbībām), ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 „*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*” noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no karjera sagatavošanas un derīgo izrakteņu ieguves, gan transportēšanas.
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes (piemēram, troksnis, putekļi), jāņem vērā šajā Biroja programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma teritorijai transportēšanas maršrutā jāaptver gan pievedceļu, gan reprezentatīvu autoceļa A10 Rīga – Ventspils posmu, kur transportēšanas ietekmes summējas (arī šī transportēšanas maršruta alternatīvu, ja tāda tiek vērtēta), ievērtējot ceļu atšķirīgos segumus. Summāro ietekmju vērtējumā jāņem vērā arī esošā satiksmes intensitāte un iespējamās tās izmaiņas ar Paredzēto darbību.
- 3.2.7. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 3.2.8. Jāveic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējums. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp nosusināšana, trokšņa traucējumi u.c. ietekmes. Novērtējumu sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.9. Jānovērtē, vai Paredzētā darbība (arī netieši) var ietekmēt īpaši aizsargājamās teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000), kā arī mikroliegumus. Atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmā „*Ozols*” reģistrētajai informācijai, Darbībai tuvākie īpaši aizsargājami biotopi atrodas 200 – 250 m attālumā un tuvākais mikroliegums atrodas ~2,3 km attālumā, tomēr jāņem vērā, ka situācija var arī mainīties. Ja nepieciešams, jānodrošina atbilstīgs ietekmes uz attiecīgajām teritorijām novērtējums.
- 3.2.10. Jānovērtē Paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Jāizvērtē ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamība Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan pēc ieguves pabeigšanas (ja nepieciešams - piedāvāto risinājumu izvērtējums un nosacījumi).

- 3.2.11. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildus nodaļu Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamiem vides riskiem un drošības jautājumiem.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā jāietver arī apkopojošs sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējums, tajā skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 4.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, jānorāda izmantotās prognozēšanas metodes; ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāsniedz datorprogrammas/-u aprēķinu ievades dati.
- 4.2. Ziņojumā jāsniedz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādītā informācija. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

5. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 5.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības, gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (t.i. - rekultivācija). Jānovērtē, gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan arī kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Jānovērtē paliekošo ietekmju atbilstība vides aizsardzības normatīvajiem aktiem.
- 5.2. Jāveic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīze (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā jāparedz nosacījumi atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

6. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, jānorāda kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Jāpamato izvēlētais variants.

7. Prasības monitoringam.

Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai

1. Jāizanalizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie komentāri, priekšlikumi, kuri jāizvērtē un jāiekļauj Ziņojuma pārskatā par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā jāsniedz vērtējums par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Novērtējuma noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Novērtējuma noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (ja tā identificēta novērtējuma gaitā), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktors

A. Lukšēvics

2018. gada 21. novembrī

